

ELINA SAARINEN

Keräys- ja hyötykäyttäjärjestelmään tulevan kyllästetyn puun määrä kasvaa huomasti lähivuosina, kun tele- ja sähköverkossa käytetyt kyllästetyt pylvää vanhenevat.

”Olemme arvioineet yhdessä energialaitosten kanssa, että kohteista poistetaan lähivuosina 15 000–20 000 tonnia puuta joka vuosi”, laskee kestopuun hyödyntämisestä huolehtivan Demolite Oy:n toimitusjohtaja **Tommi Tähkälä**.

Tällä hetkellä Demoliten Tuuloksen terminaalille tulee noin 15 000–17 000 tonnia kestopuuta käsiteltäväksi vuosittain, joten puhelin- ja sähköpylvästulva yli kaksinkertaistaa määrät.

ENSIN UUSIOKÄYTTÖÖN

Kestopuuteollisuus on pyrkinyt ennakoimaan tilannetta, mutta ainakaan vielä pylväsryntäys ei ole alkanut. Vanhat pylvää ovat toistaiseksi päässeet uusiokäyttöön verkkoyhtiöiden tai teollisuusyrittäjien muihin kohteisiin, eivätkä ne vielä ole alkaneet virrata Tuulokselle. Tähkälä odottaa ja toivoo, että viiden vuoden päästä pylvääitä kertyisi jo Tuuloksen terminaaliin.

”Niiden on pakko tulla jossain vaiheessa



Kestopuun kerääjät varautuvat pylvästulvaan

Demolite Oy:n Tuuloksen terminaali laajentaa toimintaansa kestopuusta metsähakkuutähteisiin ja rakennuspuuhun. Samalla varaudutaan lähivuosina käytöstä poistuvien telepylväsvirtojen päätymiseen höytykäyttäjärjestelmään.

keräysjärjestelmäämme. Toinen vaihtoehto on inhottava: ne jäävät maatumaan jonnekin.”

LÄMPÖPUUKIN TALTEEN

Tuuloksen terminaaliin saapuvat kestopuuerät haketetaan. Vihreä CCA-kyllästetty puu lähtee laivakuljetuksena Saksaan, Lyypekin lähellä Wismarissa sijaitsevalle biomassalaitokselle. Kreosoottipuu kuten ratapölkky voidaan hyödyntää Suomessa. Niitä on toimitettu poltettavaksi Rauman UPM:lle tuhannesta kahteen tuhanta tonnia vuosittain.

Tähkälä toivoo, että tulevaisuudessa Tuuloksen terminaaliin saapuvat jätemäärät kasvaisivat niin, että ne riittäisivät uuden, kotimaisen biopolttolaitoksen syötteeksi. Näin kestopuusta ja muista puujätelajeista voitaisiin saada lämpöä ja sähköä seudullisiin tarpeisiin.

Tähkälän mukaan yhtiö pohtii nyt, voisiko se hyödyntää nykyistä kestopuun keräysverkostoa myös muiden puujätelajien erilliskeräykseen.

”Olisi hyvä, jos valmistautuisimme jo nyt esimerkiksi puukomposiittimateriaalien, lämpöpuun ja muun käsitellyn puun erilliskeräykseen ja hyödyntämiseen”, Tähkälä sanoo.

Sähkö- ja televerkon pylvääit alkavat olla tiensä päässä. Hyötykäyttäjät valmistautuvat siihen, että käytöstä poistuvat pylvääit jopa kaksinkertaistavat keräysjärjestelmään päätyvän kestopuumateriaalin.



Demolite

↑ Demoliten kestopuun käsittely-terminaali sijaitsee Tuuloksella lähellä Hämeenlinnaa.

DEMOLITELLE OMA BIOLAITOS?

Tulevaisuuden kotimaisia hyötykäyttövaihtoehtoja silmällä pitäen Demolite Oy haki ympäristölupaa toimintansa laajentamiseen. Vuosi sitten myönnettyssä ympäristöluvassa Tuuloksen terminaaliin annettiin mahdollisuus käsitellä myös 15 000 tonnia purkupuuta. Seitsemän hehtaarin asfalttikentän lisäksi terminaaliin kuuluva neljän hehtaarin alue on varattu kanto- ja metsähaketerminaalitoimintaan. Yhtiö on jo sopinut Vattenfall Lämmön ja Metsänhoitoyhdistyksen kanssa, että nämä tulevat Tuulokselle mukaan pyörittämään kantojen vastaanottoa ja haketusta.

”Olemme suunnitelleet kantoterminaalia tontin pohjoispuolelle. Nyt katsotaan, laajentavatko nykyiset hankekumppanit toimintaansa tällä alueella vai haemmeko vielä lisää yhteistyökumppaneita”, Tähkälä kertoo.

Massamäärien kasvu antaa Tähkälän mukaan hyvät mahdollisuudet sille, että kaikille kerätyille puujätteille löytyisi jatkossa kotimainen polttovaihtoehto.

”Jos määrät ovat kiinnostavia, meillä voisi olla riittävästi materiaalia joko oman biomassalaitoksen rakentamiseen tai sitten polttolaitoksen perustamiseen yhteistyössä jonkin kumppanin kanssa”, Tähkälä visioi.

Kestopuulla ei ole vapaamatkustajaongelmaa

■ Kyllästetyn puun hyötykäyttöjärjestelmä on toiminut Suomessa nyt kymmenkunta vuotta. Kestopuuteollisuus ry perusti Demolite Oy:n vuonna 2000 huolehtimaan kyllästetyn puun eli kestopuun keräämisestä ja hyödyntämisestä. Demolite on rakentanut valtakunnallisen keräysverkon yhdessä kyllästysteollisuuden, puutavaraketjujen ja jätelaitosten kanssa.

Vaikkei kyllästetyn puun erilliskeräykselle ja kierrätykselle ole lainsäädännössä samankaltaista tuottajavastuuta kuin esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromulle, kestopuutoimijat ovat saaneet järjestelmän toimimaan esimerkillisen hyvin vapaaehtoisuuden pohjalta.

Muissa tuottajavastuujakeissa havaittuun vapaamatkustajaongelmaan ei kestopuusektorilla törmää. Kyllästysteollisuus on lähtenyt innolla mukaan keräysverkon rakentamiseen. Mukaan on saatu kaikki suomalaiset kyllästämöt sekä lähes kaikki kyllästetyn puun maahantuoja.

Puutavaraliikkeiden suuret ketjut vastaanottavat kyllästettyä puuta toimipisteissään ympäri maata. Tärkeässä osassa ovat myös kunnalliset jätelaitokset, jotka vastaanottavat kestopuuta yhä useammin myös pienjäteasemillaan. Tällä hetkellä vastaanottoverkostossa on jo yli 250 palautuspistettä.

”Toiminta on perustunut alusta alkaen vapaaehtoisuuteen, mutta jokainen kyllästäjä on nähnyt kierrätyksen valttikorttina. Puutavaraketjut ovat aktiivisesti mukana. Kuluttajat tietävät hyvin mahdollisuudestaan palauttaa tavaraa maksutta, joten järjestelmästä on suorastaan vaikea olla poissa”, pohtii Demolite Oy:n **Tommi Tähkälä**.

Noin puolet Tuuloksen terminaaliin käsiteltävästä puumateriaalista tulee kuluttajilta, puolet suuremmista teollisuusrakentamis- ja purkukohteista.

Toiminta rahoitetaan uuden kyllästetyn puun hinnassa perittävällä kierrätysmaksulla sekä yrityksiltä perittävillä jätemaksuilla. Logistiikka on saatu pelaamaan kustannustehokkaasti, sillä tänä vuonna kierrätysmaksua pystyttiin jopa laskemaan yhdeksästä eurosta seitsemään euroon kuutiolta.

Kierrätysmaksut tuottavat noin 1,5 miljoonaa euroa, jätemaksut noin 0,7 miljoonaa euroa. 2,2 miljoonan euron kokonaisbudjetilla hoituu koko keräys- ja hyötykäyttöjärjestelmän ylläpito.



Demolite

Demolite hakettaa kerätyn kestopuun energiakäyttöä varten.